

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1949	Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων 15 Μαΐου 2016 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Πρὸς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον; (α')

«Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ...» (Πράξ. 15,22)

Ἡ Ἐκκλησία, ἀγαπητοί μου, κατὰ τὸν ἅγιο Αὐγουστῖνο εἶνε «ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας». **Ἐκκλησία = Χριστός.** Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ θὰ συνεχίζεται δι' αὐτῆς αἰωνίως· ἀλλὰ καὶ οἱ ἀντιδράσεις ἐναντίον τῆς δὲν θὰ λείψουν, σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τοῦ ἰδίου στοὺς μαθητὰς του· «*Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν...*» (Ἰω. 15,20).

«*Σημεῖον ἀντιλεγόμενον*» ὁ Χριστὸς (Λουκ. 2,34), «*σημεῖον ἀντιλεγόμενον*» καὶ ἡ Ἐκκλησία του. Μόνο ἂν πάψη ἡ Ἐκκλησία νὰ κηρύττει καὶ νὰ ἐνεργῇ ὅπως ὁ Χριστὸς, τότε θὰ πάψη καὶ ἡ ἀντίδρασι τοῦ κόσμου ἐναντίον τῆς. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο μάλιστα προειδοποιεῖ, ὅτι πρὸς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἡ σύγκρουσι ἀληθείας καὶ ψεύδους θὰ εἶνε σφοδρότερη, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ μεγάλου ἀντιχρίστου· τὸ μικρὸ ποίμνιο θὰ δοκιμασθῇ σκληρὰ, **οἱ πιστοὶ θὰ λιγοστέψουν πολὺ.** Ἡ Ἐκκλησία ὅμως, ἡ ἐλευθέρα καὶ ζῶσα, ἡ Ὁρθοδοξία, θὰ περισυλλέξη τὰ τέκνα τῆς κάτω ἀπὸ τὰ φτερὰ τοῦ μεγάλου Ἄετοῦ καὶ θὰ βγῇ στὴν ἔρημο, ὄχι μόνο τροπικὰ ἀλλὰ καὶ τοπικὰ, ἕως ὅτου ἔλθουν πάλι «*καιροὶ ἀναψύξεως*» (Πράξ. 3,20) γιὰ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Λυσσώδης ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία. Στους τρεῖς πρώτους αἰῶνες πολεμήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἰδωλολάτρεις. Κι ὅταν σταμάτησαν οἱ διωγμοί, ἄλλη θύελλα ἤλθε νὰ ταραξῇ τὴ γαλήνη τῆς. Οἱ Χριστιανοὶ κινδύνευαν τώρα ὄχι ἀπὸ πεινασμένα θηρία τοῦ ἀμφιθεάτρου ἀλλὰ ἀπὸ νοητοὺς λύκους, τοὺς αἰρετικούς. Οἱ πρῶτοι ἐχθροὶ ὡς ὄπλο χρησιμοποιοῦσαν τὸ ξίφος, οἱ δεῦτεροι χρησιμοποιοῦσαν τὴ γλώσσα, μὲ τὴν ὁποία διέδιδαν διδασκαλίες ξένες καὶ ἀντίθετες πρὸς τὴν ἀγνή ἀλήθεια.

Οἱ αἰρετικοὶ ἦταν «*ἄνδρες λαλοῦντες διαστραμμένα*» (ἔ.ἀ. 20,30). Ὁ διάβολος δι' αὐτῶν ἔσπερνε ζιζάνια στὸν ἀγρὸ τῆς Ἐκκλησίας, **ἀψίνθιον** (Πράξ. 8,11), φαρμάκι.

Ἐὰν τὰ ζιζάνια ξερριζώνονται δύσκολα ἀπὸ τοὺς ἀγρούς, πολὺ δυσκολώτερα ξερριζώνονται οἱ αἰρετικοὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γι' αὐτὸ **οἱ ποιμένες πρέπει νὰ ἀγρυπνοῦν,** ὥστε νὰ μὴ βρῖσκη ὁ ἐχθρὸς καιρὸ νὰ σπείρη ζιζάνια (βλ. Ματθ. 13,24-26).

Γιὰ νὰ καταπολεμηθοῦν οἱ αἱρέσεις καὶ νὰ διατηρηθῇ καθαρὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἔγιναν μεγάλοι ἀγῶνες καὶ συγκλήθηκαν τοπικὲς καὶ οἰκουμενικὲς Σύνοδοι. **Αἰτία τῆς συγκλήσεως Οἰκουμενικῶν Συνόδων** ἦταν κυρίως **οἱ αἱρέσεις** καὶ ἔπειτα **οἱ ἐκτροπὲς στὸ ἦθος καὶ στὴν τάξι.** Αὐτὸ δείχνει πόση σημασία ἀποδίδει ἡ Ἐκκλησία στὴν καθαρότητα τῆς ἀληθείας. Ὁ β' κανόνας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου λέει· «*οὐσία τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας ἐστὶ τὰ θεοπαράδοτα λόγια, ἡγουν ἡ τῶν θείων Γραφῶν ἀληθινὴ ἐπιστήμη*». Ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεία τῆς ἁγίας Γραφῆς ἀπέναντι στὶς πλάνες τῶν αἰρετικῶν ἦταν τὸ κύριο ἔργο τῶν ἀοιδίμων ἁγίων πατέρων, ποὺ συνῆλθαν ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ συγκρότησαν τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ περιέλαβαν μέσα σὲ σαφεῖς καὶ σύντομες φράσεις τὸ θησαυρὸ τῆς ἱερᾶς ἀποκαλύψεως.

Ἔτσι, αἰτία τῆς **Α'** Οἰκουμενικῆς Συνόδου στὴ Νίκαια τῆς Μ. Ἀσίας (325 μ.Χ.) ἦταν ἡ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, ποὺ ἠρνεῖτο τὴ Θεότητα τοῦ Υἱοῦ. Τῆς **Β'** στὴν Κωνσταντινούπολι (381 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Μακεδονίου, ποὺ ἠρνεῖτο τὴ θεότητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τῆς **Γ'** στὴν Ἐφεσο (431 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Νεστορίου, ποὺ ἠρνεῖτο ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία γέννησε τὸν Θεὸ καὶ ἀντὶ Θεοτόκον τὴν ὠνόμαζε Χριστοτόκον. Τῆς **Δ'** στὴν Χαλκηδὸνα (451 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Εὐτυχοῦς, ποὺ ἐκήρυττε μία μόνο φύσι στὸν Χριστό, διότι ἡ ἀνθρώπινη φύσις ἀπορροφήθηκε δῆθεν ἀπὸ τὴν θεία. Τῆς **Ε'** στὴν Κωνσταντινούπολι (553 μ.Χ.) πάλι ἡ αἵρεσις τῶν μονοφυσιτῶν καὶ μερικὲς ἄλλες αἰρετικὲς δοξασίαι κάποιων συγγραφέων. Τῆς **ΣΤ'** στὴν Κωνσταντινούπολι (681 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ μονοθελήτου πάπα Ῥώμης Ὀνω-

ρίου. Καί τῆς Ζ΄ πάλι στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας (787 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τῆς εἰκονομαχίας.

Ὅπως βλέπουμε, ἡ αἵρεσις ἦταν κυρία αἰτία τῆς συγκλήσεως ὄλων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τὶς συγκαλοῦσαν εὐσεβεῖς αὐτοκράτορες, ποὺ ἔβλεπαν τὴν αἵρεσι ὡς συμφορὰ καὶ πλήγμα κατὰ τῆς ἐνότητος ἐκκλησίας καὶ πολιτείας. Ὁ αὐτοκράτωρ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ὡς «ἐπίσκοπον τῶν ἐκτὸς» καὶ δὲν ἀναμειγνυόταν στὰ ἑσωτερικὰ τῆς Συνόδου. Ἄν ἀποτολμοῦσε ν' ἀναμειχθῆ στὶς πνευματικὲς συζητήσεις τῶν ἁγίων πατέρων, ἀπεκρούετο σθεναρὰ ἀπὸ τοὺς προμάχους τῆς Ὁρθοδοξίας· ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὁ Κορδοῦης Ὅσιος, εἶπε στὸν αὐτοκράτορα· «Οὔτε ἡμῖν ἄρχειν ἐπὶ τῆς γῆς ἔξεστιν, οὔτε σὺ θυμιᾷν ἐξουσίαν ἔχεις, βασιλεῦ». Οἱ πατέρες συνέρχονταν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, εἶχαν συναίσθησι ὅτι ἀνάμεσά τους παρίσταται ὁ Χριστὸς ποὺ εἶπε· «Οὗ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» καὶ «Ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 18,20· 28,20). Ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Ἰδρυτὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶνε, ὅτι στὴ μέση τοῦ χώρου τῶν συνεδριάσεων **ἔστηναν ἕνα θρόνο** καὶ σ' αὐτὸν δὲν καθόταν κανεὶς, ἀλλὰ **ἐπάνω του ἔθεταν τὸ Εὐαγγέλιο**· αὐτὸ ὑπενθύμιζε τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου «Καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω... Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω» (Γαλ. 1,8-9).

Τί ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ χαρακτηρισθῆ ὀρθόδοξη μία Σύνοδος; Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐπτὰ Οἰκουμενικὲς καὶ τὶς ἀναγνωρισμένους Τοπικὲς, ἔγιναν καὶ ἄλλες σύνοδοι ποὺ ὅμως δὲν ἀναγνωρίσθηκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδησι. **Ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις** εἶνε ἡ κρίσις καὶ ἐκτίμησις τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο ἔχει ἐκ Θεοῦ τὸ πνευματικὸ αἰσθητήριον νὰ διακρίνη τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὴν πλάνη, ὅπως τὰ πρόβατα ἔχουν ἐκ φύσεως τὸ αἰσθητήριον νὰ διακρίνουν τὰ ὠφέλιμα βότανα ἀπὸ τὰ βλαβερά (Μ. Βασίλειος). Ὁ ὀρθόδοξος λαός, ποὺ ζῆ σὲ μυστηριακὴ ἐπαφὴ μετὰ τὸ Χριστὸ καὶ ἔχει Πνεῦμα ἅγιο, ὅταν ἀκούσῃ **ἀπόφασι** Συνόδου ποὺ εἶνε **σύμφωνη μετὰ τὴν πατροπαράδοτη πίστι**, μετὰ «*ὃ, τι πάντοτε, πανταχοῦ καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη*» (Βικέντιος Λεπ.), αἰσθάνεται χαρὰ καὶ λέει· «*Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν*». Εἰ δ' ἄλλως, ἐκδηλώνει τὴ διαφωνία καὶ ἀποδοκιμασία του.

Ὡστε κατὰ τὴν ὀρθόδοξη ἀντίληψιν αἱ Σύν-

οδοὶ βρίσκονται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως, ποὺ δὲν περιορίζεται μόνον στοὺς κληρικοὺς ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ ἀποκορυφώνεται στὸν εὐσεβῆ λαό· τοῦ λαοῦ ἢ ἐπιδοκιμασία ἢ ἡ ἀποδοκιμασία κρίνει ἂν μία Σύνοδος εἶνε ἀληθινή ἢ μὴ. Ἡ Ὁρθοδοξία διαφέρει ἀπὸ τὸν παπισμὸ καὶ στὸ σημεῖο αὐτό· ἐδῶ τὸ ἀλάθητο δὲν τὸ διεκδικεῖ ἕνα πρόσωπο, ἀλλὰ τὸ ἔχει τὸ πλήρωμα, ὁ εὐσεβὴς λαὸς ποὺ ὀνομάζεται «*φύλαξ τῆς πίστεως*». Ὁ πιστός, ὅσο ἄσημος καὶ ἂν εἶνε, δὲν ἐκμηδενίζεται· ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας δὲν μπορεῖ νὰ ἀγνοῇ τὴ φωνή του. Ἔτσι ὑπάρχει ἁρμονία. **Ἐκκλησιαστικὲς ἀποφάσεις ἐρήμην τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ ἀντίθετες μετὰ τὸ φρόνημά του δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν.** Οἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων, ποὺ περιγράφουν τὴν πρώτη Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας, τὴν Ἀποστολικὴ Σύνοδο, λένε γιὰ τὸν τρόπο λήψεως τῶν ἀποφάσεων τῆς· «*Ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ*» (Πράξ. 15,22). Ἀκοῦτε, κύριοι, ὅσοι **κεκλεισμένων τῶν θυρῶν** παίρνετε ἀποφάσεις γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ὀρθοδόξων; Τί εἶστε σεῖς, ἀνώτεροι τῶν ἀποστόλων; Τόσο μεγάλη ἰδέα ἔχετε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας;

Ἐνα παράδειγμα Συνόδου ποὺ δὲν ἀνεγνώρισε ἀλλ' ἀπεδοκίμασε ἡ ἐκκλησιαστικὴ συνείδησι, εἶνε ἡ ἐν **Ἐφέσῳ συγκληθεῖσα τὸ 449 μ.Χ.** πολυαριθμώτατη Σύνοδος. Κατὰ τὸν ἱστορικὸ Βασίλειο Στεφανίδη, ἡ Σύνοδος αὐτὴ συνήλθε ὑπὸ τὸ κράτος βίας καὶ τρομοκρατίας, ποὺ ἀσκοῦσαν σκληροὶ στρατιῶτες, φανατικοὶ μοναχοὶ φερμένοι ἀπὸ ἀλλοῦ, χεροδύναμοι ναῦτες καὶ κακότροποι «*παραβολάνοι*» (νοσοκόμοι καὶ νεκροθάφτες). Ὄταν ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸς σηκώθηκε νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ δόγμα περὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ, ἀκούστηκαν κραυγές, ὑψώθηκαν ῥαβδιὰ καὶ σφιγμένες γροθιές, ἔπεσαν χαστούκια καὶ κλωτσιές. Ὁ Φλαβιανὸς ζήτησε νὰ καταφύγῃ κάτω ἀπὸ τὴν ἁγία τράπεζα, ἀλλὰ κι ἀπὸ κεῖ σπρώχνοντας καὶ χτυπώντας τὸν πέταξαν ἔξω ἀπ' τὸ ναό, τὸν καθαίρεσαν καὶ τὸν ἐξώρισαν. Τὰ ἔκτροπα βεβαίωσαν κατόπιν παριστάμενοι ἱεράρχες, ποὺ ἐνώπιον τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὠμολόγησαν· «*Οὐδεὶς (ἐξ ἡμῶν) συνήνεσε· βία ἐγένετο· βία μετὰ πληγῶν· εἰς ἄγραφον χάρτην ὑπεγράψαμεν... ὅπου ξίφη καὶ βάκλα (=ῥαβδιὰ), ποία σύνοδος;*» (Mansi, Πρακτ. Δ' Οἰκ. Συν.). Γιὰ τὰ ἔκτροπα αὐτὰ ὁ λαὸς ὠνόμασε τὴν Σύνοδο αὐτὴ **ληστρική**.

Ἄλλὰ σὺν Θεῷ θὰ συνεχίσουμε.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**